

7.12.2016
ז' כסלו תשע"ז

לכבוד
מר משה כחלון
שר האוצר
ירושלים

שלום רב,

הנדון: תקציב המדינה לשנים 2017-2018 – שקיפות וחופש המידע

אנו פונים אליך, כבוד שר האוצר, לקידום תהליך דמוקרטי, שקוף, הוגן ואחראי בהצבעה על תקציב המדינה לשנים 2017-2018.

"פורום דמוקרטיה פתוחה" פועל למען קידום דמוקרטיה, שקיפות ושיתוף ציבור מול הכנסת והממשלה. הוא כולל ארגונים מגוונים מהחברה האזרחית, בעלי אינטרסים דומים ושונים, העובדים יחד למען זכות שווה לקחת חלק בתהליך הדמוקרטי.

כידוע לך, חוק תקציב המדינה עומד לקראת הצבעה בקריאה שנייה ושלישית בכנסת. גם השנה הצעת התקציב מפורטת עד לרמת "תכנית ראשית" בלבד וחסרה מידע קריטי. מאחורי כל תכנית תקציבית עומדות תקנות אינספור. לפי נתוני מרכז המחקר של הכנסת, היחס בין מספר התכניות ומספר התקנות עומד על ממוצע של יותר מ-1 ל-7, ובתקציב 2016 הסתתרו 6,469 תקנות מאחורי 843 התכניות עליהן נערכה ההצבעה. בשל סירוב משרדך לפרסם את התקנות התקציביות בהצעת התקציב לשנים 2017-2018 ישנם תחומים רבים בהם רב הנסתר על הגלוי.

כך, למשל, התכנית "רשויות מקומיות" מתוקצבת בשנת 2017 ב-4.5 מיליארד ש"ח, אך בהעדר פירוט תקנות לא ניתן לדעת לאילו רשויות העברות אלה מיועדות, או מהי הקצאת הכספים לרשויות בפריפריה. גם התכנית "תחבורה ציבורית", על סך 6 מיליארד ש"ח, כלל אינה מפורטת ולכן לא מאפשרת לדעת, בהעדר פרסום התקנות, היכן במדינת ישראל מתכננת הממשלה לפתח תחבורה ציבורית. 6.65 מיליארד ש"ח בתכנית "קדם יסודי" אף הם אינם מפורטים ברמת התקנה, ולכן לא ניתן לדעת בכמה, למשל, מתוקצבת סייעת שנייה בגני ילדים. ומה מתוכנן בתכנית הראשית "שוונות" המתוקצבת ב 1.7 מיליארד ש"ח בשנת 2017?

התמונה העולה מדוגמאות אלה ואחרות מדאיגה. בהביאך להצבעה את חוק תקציב המדינה אל חברי הכנסת באופן זה, ללא פירוט התקנות התקציביות, מסוכל הליך דמוקרטי חשוב מאין כמוהו ויכולתם של חברי הכנסת לייצג את ציבור הבוחרים נאמנה ולהשתתף באופן מלא בהליך החקיקה נפגעת. כך קבע לעניין זה בית המשפט העליון: "העם בחר את נציגיו. הנציגים פועלים בבית המחוקקים. חבר-הכנסת הוא "יחידה חוקתית"... הוא מציע הצעות; יש לו נגישות להליכי הבית; הוא משתתף בדיון. ניתנת לו האפשרות המעשית לגבש את רצונו. על יסוד המידע הנמסר לו הוא מביע את עמדתו ומנסה לשכנע את חבריו"¹ (ההדגשה אינה במקור).

אנו קוראים לך לפעול בשקיפות, כדי ליישם באופן מלא את ההליך הדמוקרטי ולתת הזדמנות אמיתית לחברי הכנסת לייצג את הציבור נאמנה ובאופן מקצועי, וכן לגופי החברה האזרחית לסייע להם בכך. פרסם את הצעת התקציב במלואה על תקנותיה, באופן גלוי, ולפני ההצבעה על חוק תקציב המדינה.

בברכה,

איגוד האינטרנט הישראלי | אמונה | האגודה לזכויות האזרח בישראל | ההסתדרות הרפואית בישראל | המרכז הישראלי להעצמת האזרח | המרכז לקידום מעמד האישה | המשמר החברתי | הסדנא לידע ציבורי | התאחדות הסטודנטים והסטודנטיות בישראל | התאחדות התעשיינים בישראל | התנועה לאיכות השלטון | התנועה לחופש המידע | חיים וסביבה | ויצו | יוזמות קרן אברהם | כוח לעובדים | להב | מנהיגות אזרחית | מרכז השלטון המקומי | נעמת | סיכוי | ער"ן | שדולת הנשים בישראל | שקיפות בינ"ל-ישראל | שתיל

¹ בג"ץ 5131/03 ח"כ ליצמן נ' יושב-ראש הכנסת, פ"ד נט(1) 577 (2004)